

ЗМІСТ

Передмова	6
ТЕМА 1. РЕЛІГІЄЗНАВСТВО ЯК НАУКА	7
1.1. Релігія як соціально-історичний феномен	9
1.2. Значення терміну “релігія” та особливості релігійного сприйняття світу. Релігієзнавство як наукова дисципліна	13
1.3. Структура та вихідні елементи релігії	22
1.4. Функції релігії в житті сучасного суспільства	27
ТЕМА 2. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК РЕЛІГІЄЗНАВСТВА	33
2.1. Загальні особливості релігієзнавства та різновиди його підходів до релігії	35
2.2. Релігієзнавство та вільнодумство у Стародавньому світі та в добу Середньовіччя	41
2.3. Релігієзнавство епохи Відродження та Нового часу	50
2.4. Становлення релігієзнавства як галузі наукового знання	56
2.5. Релігієзнавча думка в Україні	65
ТЕМА 3. ГЕНЕЗИС РЕЛІГІЇ, ЇЇ РАННІХ ФОРМ	76
3.1. Форми ранніх релігійних вірувань в межах фактографічного підходу та їх суттєві характеристики	78
3.2. Проблема історичної послідовності виникнення та розвитку ранніх форм релігії	90
ТЕМА 4. ЕТНІЧНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ РЕЛІГІЇ	94
4.1. Сутнісні ознаки етнічних (національно-державних) релігій	96
4.2. Зороастризм – стародавня релігія Ірану	101
4.3. Специфіка індуїзму як національної релігії Індії. Джайнізм та сикхізм – реформовані релігії Індії	104
4.3. Національні релігії Китаю: конфуціанство, даосизм. Синтоїзм – японська національна релігія	115

4.5. Іудаїзм як національна монотейстична релігія	125
ТЕМА 5. БУДДИЗМ	134
5.1. Виникнення буддизму. Сіддхартха Гаутама як його засновник .	136
5.2. Основні принципи віровчення буддизму	138
5.3. Основні течії буддизму та його священні книги	144
ТЕМА 6. ХРИСТИЯНСТВО	151
6.1. Історичні та ідейні джерела християнства	152
6.2. Догматичне та організаційне утвердження християнства	158
6.3. Основні напрями християнства	164
6.3.1. Розкол християнства	164
6.3.2. Православ'я	167
6.3.3. Католицизм	173
6.3.4. Протестантизм	181
ТЕМА 7. ІСЛАМ	192
7. 1. Виникнення ісламу. Пророка діяльність Мухаммеда	194
7.2. Священні книги та основні течії мусульманства	196
7.3. Основи віровчення ісламу	201
7.4. Іслам в сучасному світі та в сучасній Україні	206
ТЕМА 8. ІСТОРІЯ І СУЧАСНИЙ СТАН РЕЛІГІЙНИХ ВІРУВАНЬ ТА КОНФЕСІЙ В УКРАЇНІ	212
8.1. Історичні аспекти загального стану релігійного життя в Україні	214
8.2. Дохристиянські вірування давніх українців (русів)	221
8.3. Християнські конфесії: УПЦ (МП), УПЦ-КП, УАПЦ, УГКЦ, РКЦ, протестанські церкви. Інші релігії	225
8.4. Неоязичництво як спроба відновлення дохристиянських вірувань	239
8.5. Неохристиянські, навколохристиянські і неорієнтальні утворення	241

8.6. Діяльність маргінальних сект. Сатанинські культури	249
---	-----

ТЕМА 9. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОБОДИ СОВІСТІ В УКРАЇНІ	254
9.1. Проблема віротерпимості в історії людства	256
9.2. Свобода совісті як загальнолюдська цінність	258
9.3. Реалізація принципів свободи совісті в Україні	265

ТЕМА 10. РЕЛІГІЙНА СВІДОМІСТЬ І ПРОБЛЕМИ

СУЧАСНОЇ НАУКИ, ЕКОНОМІКИ, ПОЛІТИКИ, КУЛЬТУРИ, ПРАВА ТА МОРАЛІ	279
10.1. Визначення релігійної свідомості та її структура	281
10.2. Основні поняття релігійної свідомості	288
10.3. Зв'язок релігії із наукою, мистецтвом та мораллю	292
10.4. Зв'язок релігії із певними сферами суспільного життя (з культурою, правом, політикою та економікою)	310
Література	325